

2022-01-21

Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se

Betänkandet SOU 2021:60 Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen

(N2021/02580)

Bolagsverket är överlag positivt till att det skapas förenklingar för företag, i synnerhet för mindre företag, och att förenklingar som underlättar digitalisering genomförs. Verket kommenterar dock endast de förslag och resonemang som är av särskild betydelse för verket och som därför behöver uppmärksammas ur verkets perspektiv.

4.3.1 Ändrade gränsvärden för frivillig revision

Bolagsverket anser att revisionsplikten fyller en viktig funktion och att skälen för att utöka den frivilliga revisionen inte överväger nackdelarna med en sådan utökning. Det är inte en ovanlig uppfattning att Bolagsverket fyller en granskningsfunktion när det kommer till aktiebolagens årsredovisningar, i synnerhet för företag som inte har krav på revision. De som tar del av årsredovisningsinformationen via Bolagsverket utgår ofta felaktigt ifrån att Bolagsverket har granskat innehållet i årsredovisningen och att registreringen av årsredovisningen innebär att den återger företagets finansiella ställning på ett korrekt sätt. Bolagsverket befarar att den uppfattningen kommer bli än vanligare om fler företag undantas från revisionsplikten. Det förekommer också mer felaktigheter i årsredovisningar för företag som inte har en revisor än för företag som har revisor, vilket bland annat framkommer av Riksrevisionens granskningsrapport¹ avseende revisionsplikten. Andelen ärenden där Bolagsverket förelägger om felaktigheter ligger alltjämt kring 8 %. Bolagsverket uppmärksammar också att det förekommer fler brister av det slag som inte leder till ett föreläggande från Bolagsverkets sida, så som felsummeringar, i årsredovisningar som inte har reviderats. Bolagsverket ser dock att kvalitén på årsredovisningar ökar genom digital ingivning i iXBRL-format eftersom många fel kan fångas upp av programvaran som skapar iXBRL-filen eller av de automatiska kontrollerna i Bolagsverkets digitala tjänst. Under 2021 kom det in nästan 180 000 digitala årsredovisningar till Bolagsverket och i mindre än 5 % av de ärendena förelade Bolagsverket om felaktigheter.

Bolagsverket konstaterar att regeringen nyligen har beslutat att tillsätta en utredning² som bland annat ska redovisa de för- och nackdelar som finns med nuvarande undantag från

¹ Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag – en reform som kostar mer än den smakar (RiR 2017:35).

² Bolaget som brottsverktyg (Dir. 2021:115).

revisionsplikten för små aktiebolag respektive en återinförd revisionsplikt för sådana bolag, samt föreslå de författningsändringar som skulle krävas vid ett eventuellt återinförande.

5.8.2 Utredningens förslag - myndigheter ska ha en handläggnings- och kvalitetsgaranti för sin verksamhet

Med anledning av att utredningen endast behandlar frågan om handläggningstider i det aktuella avsnittet ställer sig Bolagsverket frågande till vad som avses med handläggnings- och kvalitetsgaranti. Om en sådan garanti exempelvis innebär en viss garanterad handläggningstid så kommer det leda till ökade kostnader för Bolagsverket och i slutändan företagen eftersom Bolagsverket i huvudsak är avgiftsfinansierat. Bolagsverket noterar att verket redan idag redovisar aktuella handläggningstider för en stor andel av ärendetyperna som handläggs av verket på bolagsverket.se.

6.1.1 Ex-ante utvärderingen i samband med utformningen av regelgivning

Avseende utredningens förslag om att införa ett krav på att det i en konsekvensutredning alltid ska anges om det går att tillämpa så kallade regulatoriska sandlådor vill Bolagsverket påtala att det kan finnas skäl att använda sig av regulatoriska försök eller regulatoriska växthus istället. I bedömningen återger utredningen begreppen ”policy-experiment” och ”regulatory sandboxes” utan att någon närmare förklaring till begreppen ges. Regulatory sandbox definieras på olika sätt av olika aktörer och Kommittén för teknisk innovation och etik (Komet) har föreslagit att begreppet regulatoriskt växthus används på svenska för att beskriva försöksverksamhet kopplat till regelutveckling.³ Om det ska vara obligatoriskt att ange huruvida en regel lämpar sig för regulatoriska försök är det också viktigt att det finns tydliga beskrivningar av hur sådana försök kan gå till och vilka typer av regulatoriska försök som lämpar sig för olika situationer. Det arbete som görs utav Komet är en god början men sannolikt behövs ytterligare arbete göras.

7 Arkiveringsreglerna

Nordiska ministerrådet har som ambition att Norden ska bli världens mest integrerade region och det nordiska samarbetsprogrammet Nordic Smart Government (NSG) bidrar till det arbetet med visionen att skapa ett digitalt ekosystem för finansiell information för nordiska företag. Bolagsverket leder det svenska arbetet inom NSG och för att nå visionen behöver det skapas förutsättningar som tillåter företag att digitalisera sina processer fullt ut och att vara gränsöverskridande. Bolagsverket ser därför positivt på att det införs en möjlighet för företag att förstöra räkenskapsmaterial efter att överföring av materialet har skett på ett betryggande sätt. Det förbättrar förutsättningarna för de företag som önskar digitalisera fler av sina processer.

Bolagsverket saknar däremot förslag i betänkandet om att avskaffa, eller i vart fall förändra, de geografiska kraven på förvaring eftersom Bolagsverket ser att det skulle skapa avgörande fördelar för företag som vill vara digitala. De geografiska kraven försvårar för svenska företag att utnyttja exempelvis molnlösningar eller programvaror som erbjuds av nordiska leverantörer och är onödigt betungade. Något motsvarande krav finns inte heller i de flesta av länderna som utredningen undersökt. I en digitaliserad värld kommer det sannolikt inte främst vara den fysiska platsen där data lagras som är avgörande för att data ska vara åtkomligt. Med anledning av att det redan idag är tillåtet för ett företag att förvara elektroniskt räkenskapsmaterial i ett annat EU-land under vissa förutsättningar, så saknar

³ Komet beskriver 2019:9 Försök för teknologisk innovation.

Bolagsverket ett resonemang i utredningen om varför inte åtminstone kravet på anmälan om platsen för förvaring går att avskaffa eller förändra.

10 Övriga frågor

Bolagsverket instämmer i utredningens bedömning att det finns behov av en bred och förutsättningslös översyn av bokföringslagen. I samband med att en sådan översyn görs bör en motsvarande översyn av årsredovisningslagen göras eftersom lagarna är nära sammankopplade. Förutsättningarna för att dela aktuell finansiell data från företag ser helt annorlunda ut idag än när nuvarande bokföringslag och årsredovisningslag skrevs och att modernisera redovisningslagstiftningen är ett viktigt steg för att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Annika Stenberg. I den slutliga handläggningen har direktören Inga Otmalm, rättschefen Erik Janzon och verksamhetsutvecklaren Karl Hansell deltagit. Föredragande har varit verksjuristen Ann Sofie Silversved.

Annika Stenberg

Ann Sofie Silversved